

Koiran krooninen ripuli - kirjallisuuskatsaus

Chronic diarrhoea in dogs, review

► TIIVISTELMÄ

Krooninen ripuli on yleinen vaiva koirilla. Sillä on lukuisia suolistoperäisiä- ja ei-suolistoperäisiä aiheuttajia. Kroonisen ripulin syyn selvittäminen ja hoito voi olla haastavaa ja turhauttavaa. Esittelemme protokollan, jonka avulla praktiko voi edetä askel askeleelta kroonisista ripulia sairastavan koiran tutkimuksissa ja hoidossa. Periaatteena on, että diagnostiikassa ja hoidossa edetään oireiden vakavuuden määräämässä tahdissa. Hyväkuntoisen ripulipotilaan kohdalla suljetaan ensin suolistoloiset pois ulostenäytteen avulla ja sen jälkeen edetään oireenmukaisella hoidolla hoitovastetta seuraten. Vakavasti oireilevan eläimen tukihoido aloitetaan heti ja jatkotutkimukset, kuten veri- ja ulostenäytteiden tutkiminen, vatsaontelon ultraäänitutkimus ja suoliston koepalojen analyysi, tehdään mahdollisimman pian. Hoitovastekokeilu on oleellinen osa sekä kroonisen ripulipotilaan diagnostiikkaa että hoitoa. Hoitovasteen perusteella ohut- ja paksusuoliperäinen ripuli voidaan jaotella ruokavalio-, antibiootti- ja kortisoniresponsiiviseksi ripuliksi. Ultraäänitutkimuksen ja suolen koepalojen avulla erotellaan tulehduksellinen sairaus kasvainsairaudesta. Koepalojen avulla on myös mahdollista diagnosoida harvinaisempia kroonisen ripulin aiheuttajia, kuten lymfangiektasia. Ennuste riippuu oireiden vakavuudesta. Ruokavalio- ja antibioottiresponsiivisen ripulin pitkäaikaisennuste oikealla hoidolla on yleensä hyvä, mutta kortisoniresponsiivisen ripulin ennuste on epävarmempi.

YDINKOHDAT

- Kroonisesta ripulista puhutaan, kun ohutsuoli- tai paksusuoliperäinen ripuli on jatkunut yli 3 viikkoa.
- Hoitokokeilut ovat tärkeä osa kroonisen ripulin diagnostiikkaa.
- Suolistoperäiset kroonisen ripulin aiheuttajat jaotellaan hoitovasteen mukaan ruokavalio-, antibiootti- ja kortisoniresponsiiviseksi ripuliksi.
- Hyväkuntoisella potilaalla suljetaan suolistoloistartunta pois ulostetutkimuksella ja hoito aloitetaan ruokavalion muutoksella.
- Potilaan tutkimuksissa ja hoidossa edetään seuraten hoitovastetta.
- Vakavasti oireilevalle potilaalle suositellaan jatkotutkimuksia, kuten vatsaontelon ultraäänitutkimusta ja veriarvojen ja tarvittaessa suolen koepalojen analyysiä.

Käsikirjoitus tuli toimitukseen 6.9.2019.

► SUMMARY

Chronic diarrhoea is a common problem in dogs and has many gastrointestinal and non-gastrointestinal causes. Finding out the cause of the diarrhoea can be challenging. We present a protocol, which can be followed stepwise by the veterinarian when examining and treating a dog with chronic diarrhoea. The principle is that the severity of signs dictates the progression of diagnostics and treatment. Diarrhoea patients with mild clinical signs have first their fecal sample analyzed and then they are treated symptomatically and the therapeutic response is monitored. Dogs that have severe signs are given supportive treatment immediately and further investigations, such as the biochemical and haematological analysis of blood, fecal sample analysis, abdominal ultrasound and the analysis of intestinal biopsies, are done as soon as possible. Monitoring the therapeutic response is essential for diagnosis and treatment. Based on the treatment response, small and large bowel diarrhoea can be classified as food responsive, antibiotic responsive and cortisone responsive. Abdominal ultrasound and intestinal biopsies help to differentiate inflammatory disease and neoplasia. It is also possible to diagnose infrequent causes of chronic diarrhoea, such as lymphangiectasia, on the basis of intestinal biopsy results. The

prognosis depends on the severity of signs. Food responsive and antibiotic responsive diarrhoea has a good prognosis when treated appropriately. The prognosis of cortisone responsive diarrhoea is more unpredictable.